

HELSINGBORG
SOCIALFÖRVALTNINGEN
VUXENVERKSAMHETEN

2016-02-25
Hemlöshetskartläggning

Hemlöshets kartläggning 2016

Olsson Luis – SOF

Ulwemann Frida - SOF

Innehållsförteckning

Inledning	2
Sammanfattning	3
Kartläggningens upplägg och genomförande	4
Syfte och frågeställningar	4
Socialstyrelsens definition	5
Metod och tillvägagångssätt	5
Sekretess	6
Bortfallsanalys	6
Resultat av hemlöshetskartläggning 2016	7
Uppgiftslämnare	7
Har personen svenskt medborgarskap	8
Folkbokföringskommun	9
Födelseår	10
Aktuell boendesituation	11
Behov av insatser	14
Har personen barn under 18 år	16
Har personen kontakt med socialtjänsten	17
Pågående stöd- och behandlingsinsatser från SOF Vuxen	17
Erbjudits stöd- och behandlingsinsatser från SOF Vuxen	17
Enkät 2016	18

Inledning

Denna rapport innehåller en redovisning av den akuta hemlösheten i Helsingborgs Stad enligt Socialstyrelsens definition av akut hemlöshet – situation-1.

Boendehandläggarna har under 2015 fortsatt att bedriva uppsökande verksamhet i syfte att kartlägga och fånga upp de hemlösa i Helsingborgs Stad. Den uppsökande verksamheten har haft en betydande roll i det sociala arbetet och vi upplever att vi har kommit i kontakt med personer som behövt stöd men som av olika anledningar inte haft förmågan eller tilliten att ansöka om hjälp hos socialtjänsten. Vi har också upplevt en större bredd av människor som har hamnat i hemlöshet utöver vår målgrupp som har ett drogmissbruk eller en psykisk ohälsa. En annan erfarenhet är att hemlösheten till viss del är dold eftersom vi inte kommer i kontakt med en stor del av de hemlösa. Främst unga hemlösa verkar vara en grupp som ökar men som också är svåra att få kontakt med.

Vid förra årets kartläggning var det fortfarande personer som sov över på Hemlösas Hus trots att de officiellt stängt sin nattverksamhet den 15 oktober 2014. På grund av att aktivister ockuperade Hemlösas Hus fortsatte ett antal hemlösa personer att sova där fram tills april 2015 då nattverksamheten stängde definitivt när barackerna togs bort. Frihamnen har sedan den 15 oktober 2014 endast bedrivit dagverksamhet i Huset.

Med anledning av de akut hemlösa EU-medborgarna som fortfarande är ganska synliga i våra offentliga utrymmen har vi valt att behålla frågan om svenskt medborgarskap. Vi har även lagt till frågan om folkbokföringskommun. EU-medborgarna ska inte räknas in i denna hemlöshetskartläggning.

Luis Olsson

Frida Ulwemann

Boendehandläggare

Boendehandläggare

Sammanfattning

Mätperioden i årets kartläggning var vecka 3 mellan 18-24 januari 2016. Kartläggningen har Socialförvaltningens Vuxenverksamhet genomfört tillsammans med Arbetsmarknadsförvaltningen, Hemlösas Hus, Ria-Hela människan, PO-Skåne och Värmestugan Helsingborg. Totalt har det inkommit 90 enkäter som omfattar 72 fysiska personer.

- Kartläggningen är endast en uppskattning av de akut hemlösa i Helsingborgs Stad. Totalt inkom det 90 enkäter som omfattade 72 personer som befann sig i akut hemlöshet under vecka 3.
- Kartläggningen visade på 9 fler än förra året men 50 färre än 2014.
- Av de 72 personerna som var akut hemlösa under mätveckan var 58 folkbokförda i Helsingborgs kommun.
- Den största gruppen av de akut hemlösa är i åldersspannet mellan 26-55 år gamla. Den yngste var 19 år och den äldste 68 år.
- Av målgruppen så var det 20 personer som sov utomhus eller i offentliga utrymmen, vilket var 4 fler än 2015.
- Sammantaget ansåg de svarande att enbart missbruksbehandling var målgruppens största behov vilket var aktuellt för 29 personer. Resterande behov av insatser var att 8 personer behövde hjälp med psykisk ohälsa, 11 personer med både missbruk och psykiskt ohälsa samt att 14 personer hade endast behov av boende.
- En annan viktig fråga som också bör lyftas fram är frågan om personen hade kontakt med socialtjänsten. Kartläggningen visade att 30 personer hade en kontakt med vuxenenheten under mätperioden men frågor belyser inte frekvensen i kontakten eller resultatet av insatserna. Arbetsmarknadsförvaltningen rapporterades ha en pågående kontakt med 24 personer och slutligen kom det fram att 29 personer under mätveckan inte hade någon som helst kontakt med myndigheterna.

Kartläggningens upplägg och genomförande

Mätperioden i årets kartläggning var vecka 3, 18-24 januari 2016. Kartläggningen har genomförts av Socialförvaltningen Vuxenverksamheten tillsammans med Arbetsmarknadsförvaltningen, Hemlösas hus, Ria - Hela människan, PO – Skåne och Värmestugan Helsingborg.

Syfte och frågeställningar

Syftet med kartläggningen är att öka kunskapen kring målgruppens omfattning samt deras behov. Exempel på frågeställningar i kartläggningen.

- Hur många personer tillhör målgruppen?
- Hur ser aktuell boendesituation ut för målgruppen?
- Vilka behov har målgruppen?

Definition av målgruppen och avgränsningar

”En person är hänvisad till akutboende, härbärke, jourboende, skyddat boende eller sover utomhus eller i offentliga utrymmen.”

Förtydligande och avgränsningar:

- Biståndslös plats på stödboende Fenix räknas som härbärke.
- Tillfälligt boende som ordnas *en* natt i taget räknas som akut hemlöshet.
- Boende utomhus/offentlig miljö räknas som akut hemlöshet – situation 1.
- Boende (mer än en natt i taget) där personen bor tillfälligt och kontraktöst hos kompisar, bekanta eller familj inkluderas inte i kartläggningen.
- Boende genom Arbetsmarknadsförvaltningen; jurlägenhet, vandrarhem/motell, kvinnojour, planerat akutboende och Boskola inkluderas inte i årets redovisning.
- Boende genom SOF Vuxenverksamheten; stödboende/ akutboende, lägenheter med specialkontrakt och boende på behandlingshem inkluderas inte i årets redovisning.

Socialstyrelsens definition av Akut hemlöshet – situation 1

En person är hänvisad till akutboende, härbärke, jourboende, skyddat boende, eller sover utomhus eller i offentliga utrymmen.

Institutionsvistelse och kategoriboende – situation 2

En person är intagen eller inskriven på antingen kriminalvårdsanstalt, behandlingsenhet eller stödboende inom socialtjänsten, landstinget eller hos en privat vårdgivare, alternativt på HVB-hem (hem för vård eller boende) eller SiS-institution, och planen är att hon eller han ska skrivas ut inom tre månader efter mätperioden, men personen har inte någon egen bostad ordnad inför utskrivningen eller utflyttningen.

Långsiktiga boendelösningar – situation 3

En person bor i en boendelösning som kommunen har ordnat (t.ex. försökslägenhet, träningslägenhet, socialt kontrakt eller kommunalt kontrakt) på grund av att personen inte får tillgång till den ordinarie bostadsmarknaden. Det handlar om boendelösningar med någon form av hyresavtal där boendet är förenat med tillsyn eller särskilda villkor eller regler.

Eget ordnat kortsiktigt boende – situation 4

En person bor tillfälligt och kontraktslöst hos kompisar, bekanta, familj eller släktingar eller har ett tillfälligt (kortare än tre månader efter mätperioden) inneboende- eller andrahandskontrakt hos släkt, vänner eller andra privatpersoner. Den uppgiftslämnande verksamheten har haft kontakt med personen av detta skäl och känner till att denna hemlöshetsituation gäller under mätperioden.

Metod och tillvägagångssätt

Kartläggningen genomfördes enligt en så kallad case-finding metod vilket innebär att man använder sig av rapportörer, i form av myndigheter och andra aktörer, som möter personer som eventuellt ingår i kartläggningens målgrupp. För detta ändamål användes samma enkät (bilaga 1) med frågeställningar som använts de senaste åren med undantag av frågan om folkbokföringskommun.

Enkäten riktades till och fylldes i av berörd personal inom Socialförvaltningen Vuxenverksamheten, Arbetsmarknadsförvaltningen, Hemlösas hus, RIA – Hela människan, PO-Skåne - personliga ombud och Värmestugan Helsingborg. De enheter som kunde tänkas komma i kontakt med målgruppen valdes ut i samråd med verksamhetschefer, enhetschefer och övrig berörd personal.

Uppgiftslämnarna fyllde i en enkät per person i målgruppen som de haft kontakt med/kännedom om under vecka 3. I vissa fall har brukaren själv varit

delaktig i att fylla i enkäten. Enkätsvaren bygger helt på bedömningar av personalen/brukaren, det finns inga i förväg uppställda villkor eller definitioner för vad respektive svarsalternativ innebär. Vid tveksamheter kring ifyllandet har kontakt tagits med respektive uppgiftslämnare för att få klarhet i eventuella problem. I de fall uppgiftslämnare från flera verksamheter skickat in enkäter på samma person har svarsalternativen vägts samman.

Enkäterna samlades in och bearbetades manuellt så att endast en enkät återstod. Dubletter, dvs. i de fall flera formulär lämnats in gällande samma individ, sorterades enligt följande turordning, 1. Socialförvaltningen Vuxenverksamheten, 2. Arbetsmarknadsförvaltningen, 3. Hemlösas hus, 4. Ria – Hela människan, 5. PO – Skåne och 6. Värmestugan Helsingborg. För bearbetning av materialet användes enkätverktyget Easyresearch.

Sekretess

För att skydda den enskildes anonymitet efterfrågades en s.k. UNO kod bestående av personens initialer, födelseår och födelsedag. Med utgångspunkt från dessa uppgifter var det möjligt att sortera materialet, för att kunna ta bort dubletter i de fall då det fanns flera svar på samma individ. I det material som databehandlats har initialer och födelsedag tagits bort. Den s.k. UNO-koden registrerades inte i dataprogrammet Easyresearch däremot registrerades personens födelseår.

Bortfallsanalys

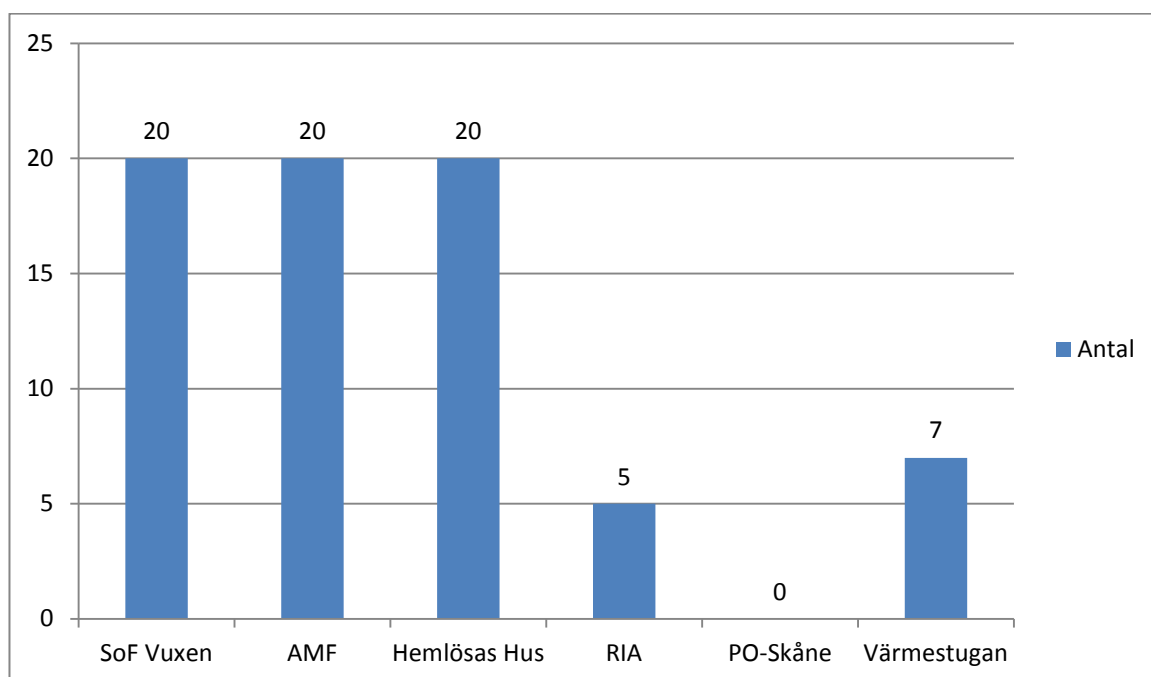
Vi vet att det finns en osäkerhet kring om alla akut hemlösa i Helsingborgs Stad räknats, utifrån detta får kartläggningen ses som en uppskattning. När personer från olika verksamheter fyller i en enkät kan det medföra att frågorna tolkas olika.

Resultat av hemlöshetskartläggning 2016

Uppgiftslämnare

Fördelningen av uppgiftslämnare.

Figur 1. Svarefrekvens från respektive verksamhet 2016 (n= 72).

Uppgiftslämnarna skickade in sammanlagt 90 enkäter på personer som bedömdes tillhöra målgruppen. När dubbla enkäter identifierades kvarstod 72 personer som bedömdes tillhöra målgruppen, 64 män och 8 kvinnor. Kvinnornas ålder sträckte sig mellan 24- 49 och männen mellan 19- 68 år.

Genomgång har gjorts mellan inlämnade enkäter från 2015 och 2016 där UNO-koderna jämfördes för att klargöra om samma personer rapporterats akut hemlösa båda åren, resultatet visar att 11 personer förekommer både 2015 samt 2016.

	2012 (n=79)	2013 (n=71)	2014 (n=122)	2015 (n=63)	2016 (n=72)
SoF Vuxen	29	31	35	29	20
AMF	18	18	25	24	20
Övriga	32	22	62	10	32

Tabell 1. Svarefrekvens jämförelse senaste fem åren (*övriga innefattar Hemlösas Hus, Ria- Hela människan, PO-Skåne samt Värmestugan Helsingborg*).

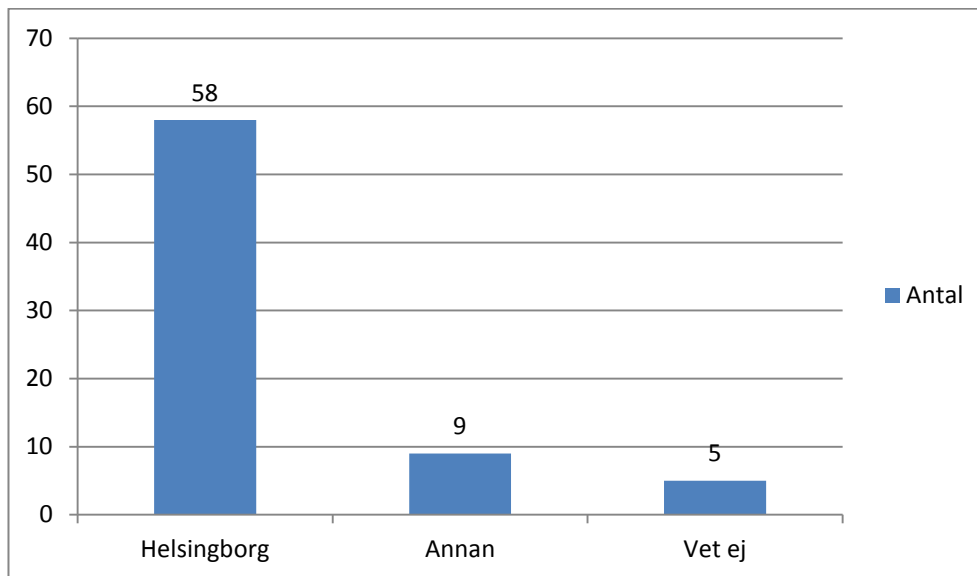
Har personen svenskt medborgarskap

Utifrån ett ökat antal EU emigranter som uppehåller sig i Helsingborgs kommun har frågan om svenskt medborgarskap lagts till i enkäten. De frivilligorganisationerna som deltar i kartläggningen kommer regelbundet i kontakt med emigranterna varpå frågan ställs för att separera målgrupperna. Av svaren som inkommit framgår det att de personer som saknar svenskt medborgarskap är aktuella inom Arbetsmarknadsförvaltningen och således är berättigade bistånd.

Av redovisningen framgår att 79% av målgruppen hade svenskt medborgarskap, 17% svarade nej samt 4% svarade vet ej.

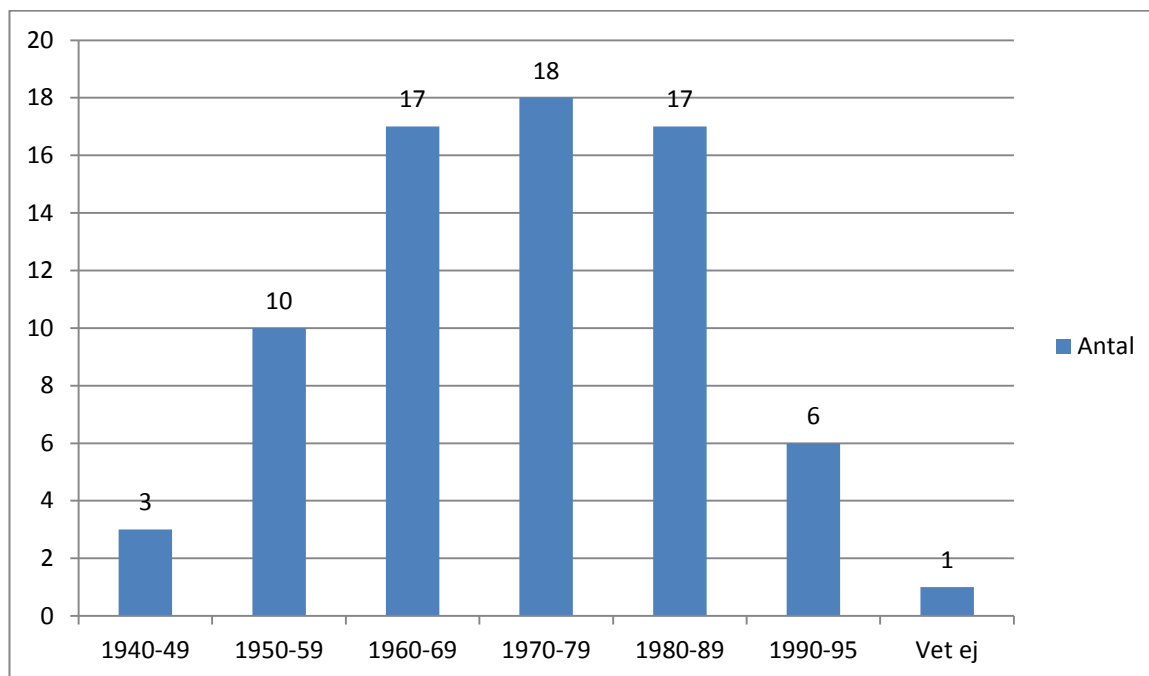
Folkbokföringskommun

Figur 2. Målgruppens folkbokföringskommun (n=72)

52 män och 6 kvinnor redovisas vara folkbokförda i Helsingborgs kommun, 8 män och 1 kvinna är folkbokförda i annan kommun.

Födelseår

Figur 3. Fördelningen av målgruppens födelseår (n=72).

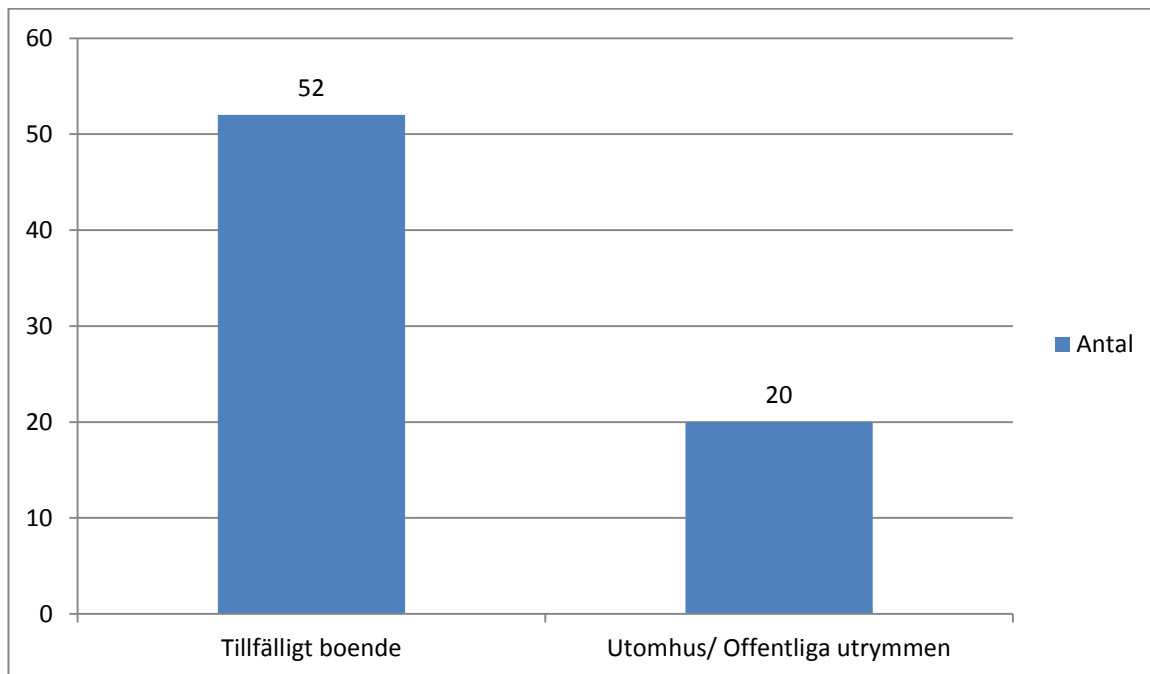
Procentuell fördelning av målgruppens födelseår.

4% födda 1940-49, 14% födda 1950-59, 24% födda 1960-69, 25% födda 1970-79, 24% födda 1980-89 och 8% födda 1990-95.

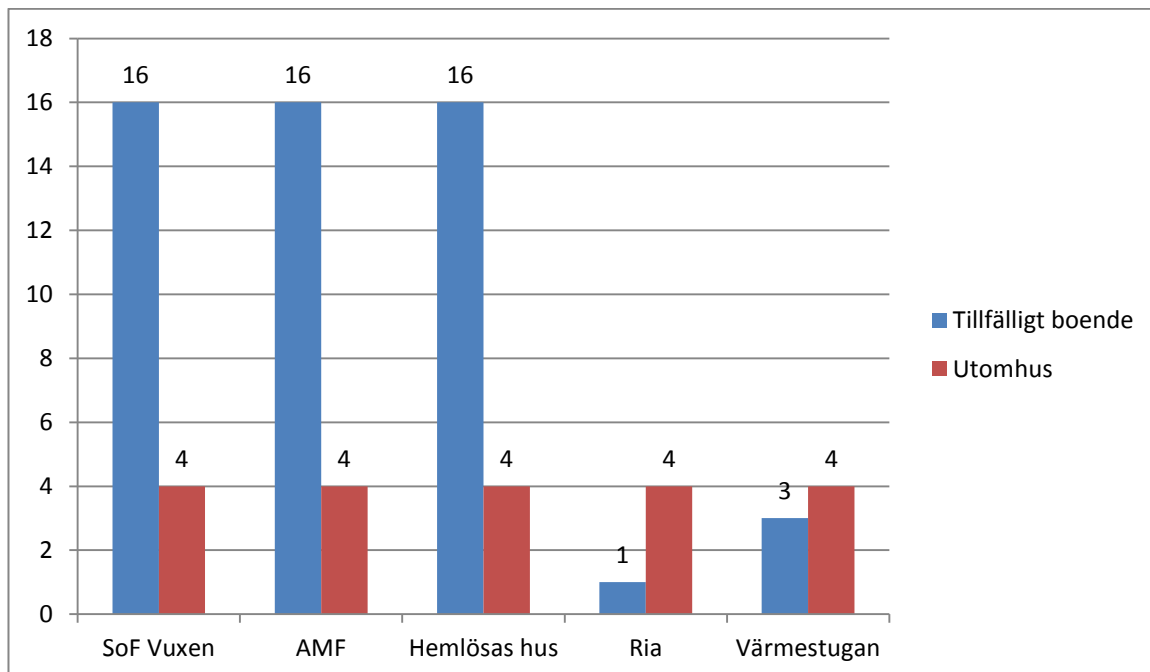
	2012 (n=79)	2013 (n=71)	2014 (n=122)	2015 (n=63)	2016 (n=72)
1930-39	0	1	1	0	0
1940-49	1	2	5	3	3
1950-59	27	20	21	7	10
1960-69	20	17	42	25	17
1970-79	17	13	27	11	18
1980-89	14	15	20	12	17
1990-95	-	3	3	3	6
Vet ej	-	-	3	2	1

Tabell 2. Åldersfördelning jämförelse senaste fem åren.

Aktuell boendesituation

Figur 4. Fördelning av aktuell boendesituation. Boendesituationen har pågått mellan någon vecka till flera år. Procentuell fördelning av aktuell boendesituation är 72% ordnar sitt boende en natt i taget och 28% sover utomhus eller i offentliga lokaler.

Figur 5. Fördelning av angiven boendesituation redovisad av respektive verksamhet.

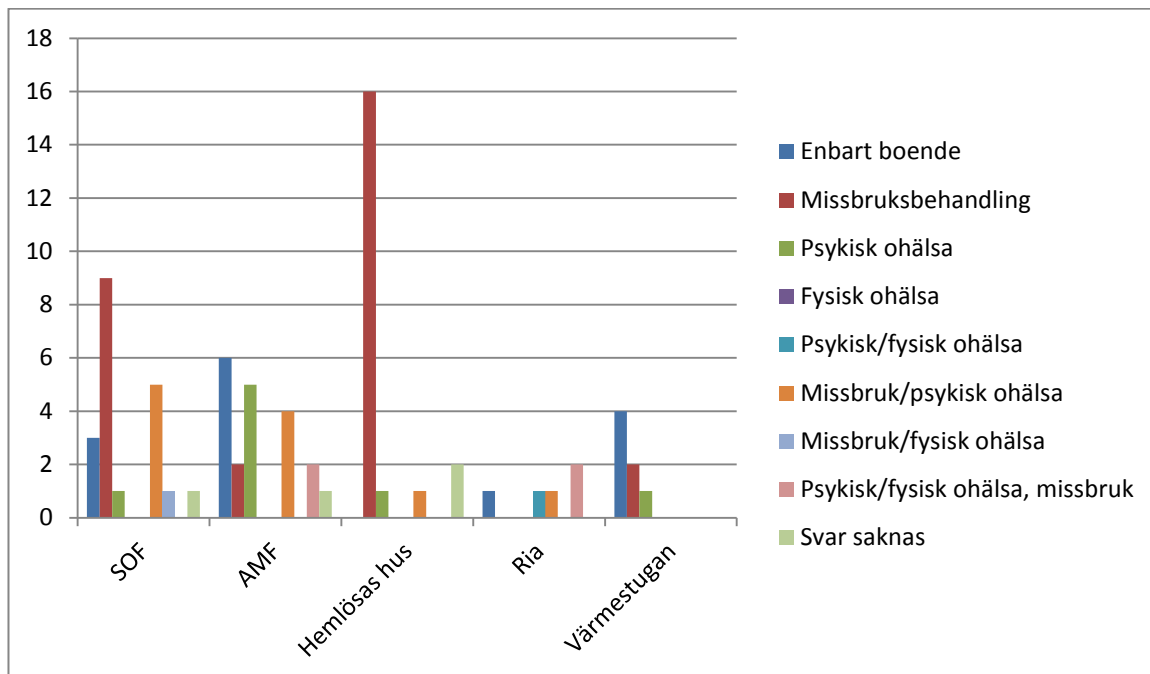
	2013		2014		2015		2016	
	Kvinna (n=16)	Man (n=55)	Kvinna (n=28)	Man (n=94)	Kvinna (n=14)	Man (n=49)	Kvinna (n=)	Man (n=)
Hemlösas Hus	9	17	12	28	6	9	-	-
Tillfälligt boende	6	22	11	39	6	26	6	46
Utomhus	1	13	1	17	2	14	2	18
Annat	0	3	4	10	0	0	0	0

Tabell 3. Jämförelse av aktuell boendesituation avseende kvinnor respektive män för senaste fyra åren.

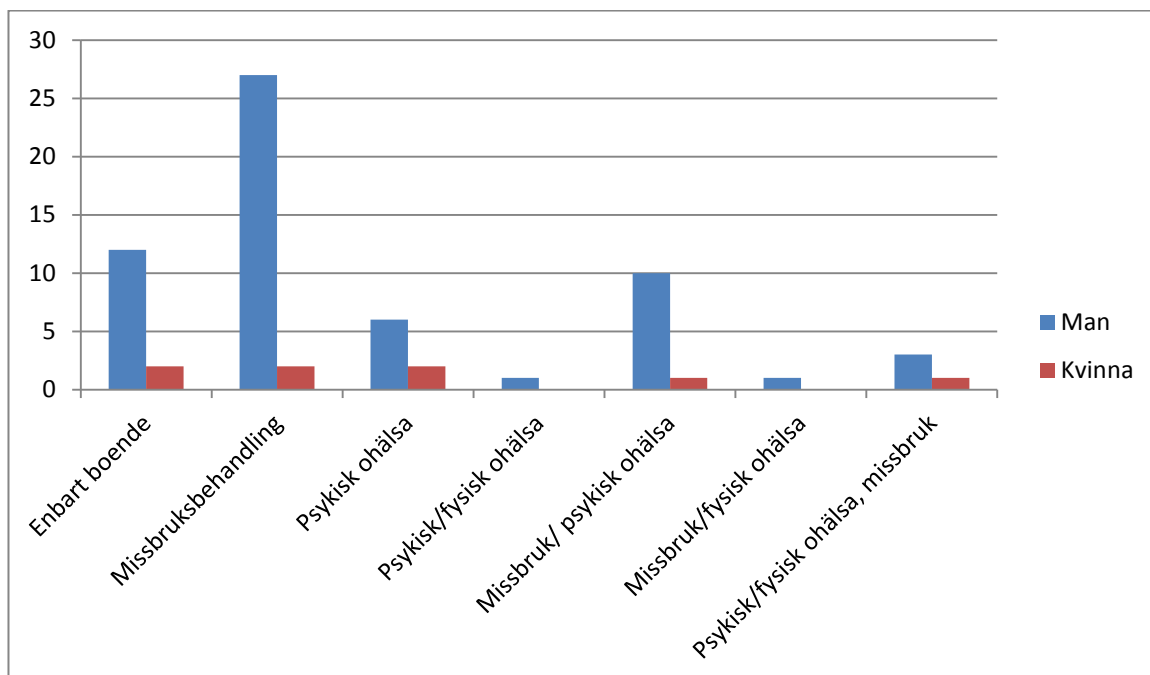
	2012	2013	2014	2015	2016
1930-39	-	-	1	-	-
1940-49	1	1	3	2	2
1950-59	10	7	5	1	3
1960-69	3	2	5	7	5
1970-79	6	2	3	3	4
1980-89	1 (1980-91)	2 (1980-92)	1 (1980-93)	2	3
1990-99	-	-	-	1	3

Tabell 4. Jämförelse senaste fem åren avseende åldersfördelning för personer som sover utomhus eller i offentliga lokaler.

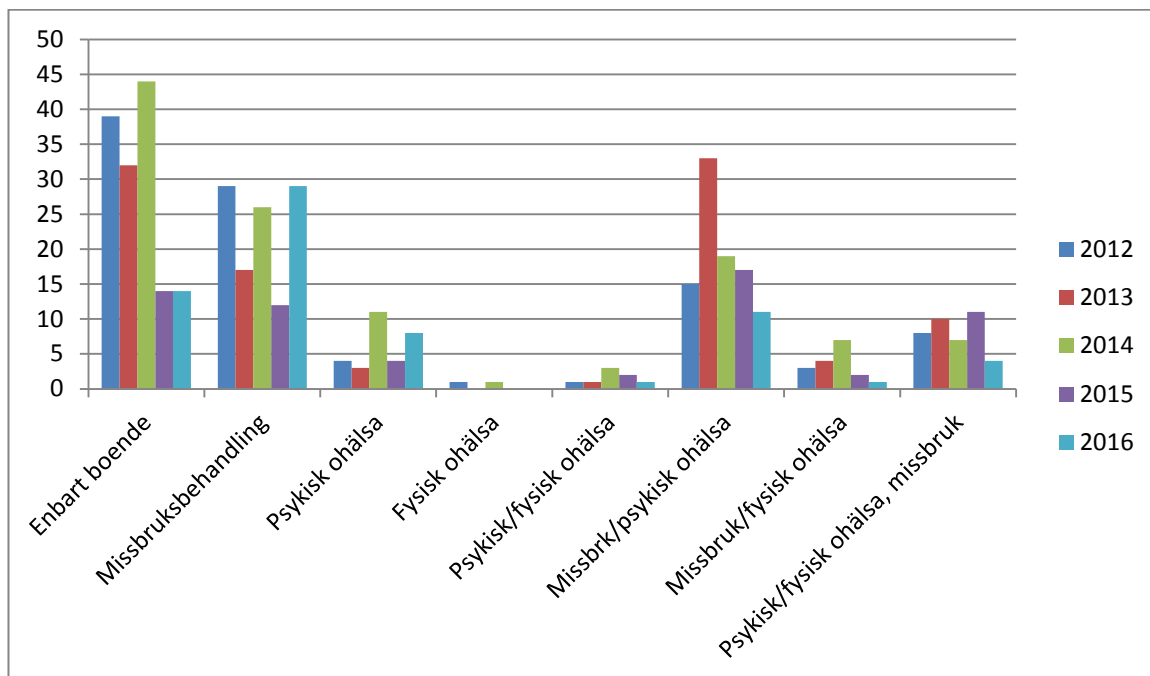
Behov av insatser

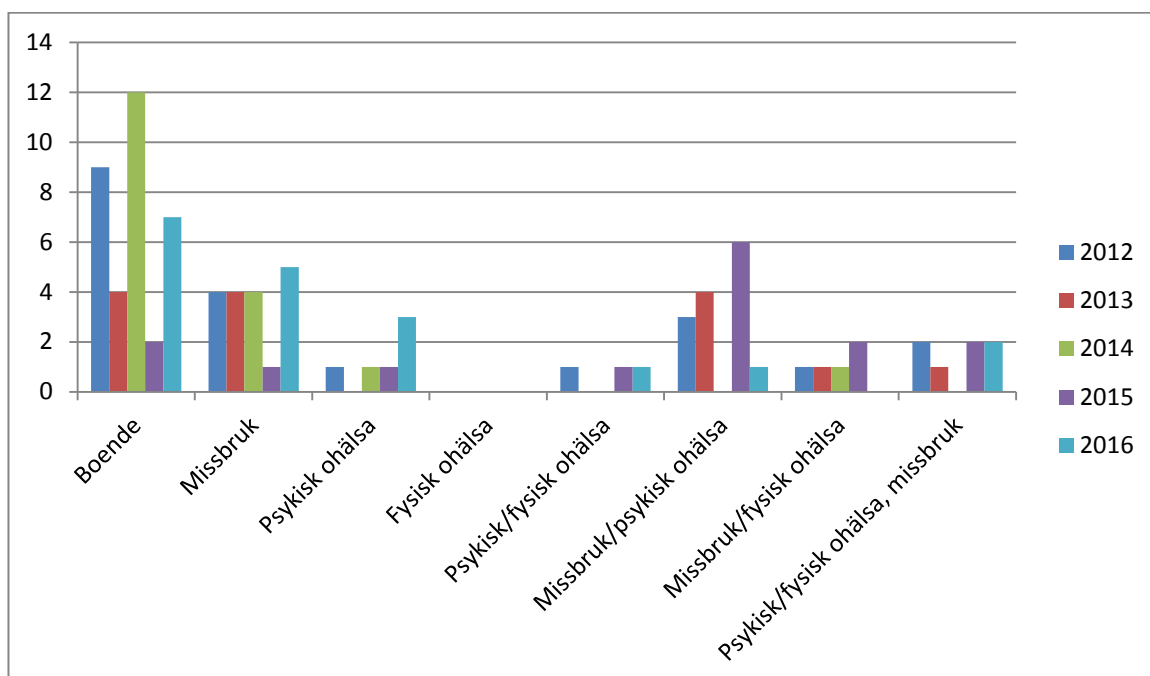
Figur 6. Målgruppens behov av insatser redovisat från respektive verksamhet.

Figur 7. Fördelningen av kvinnors och mäns behov av insatser.

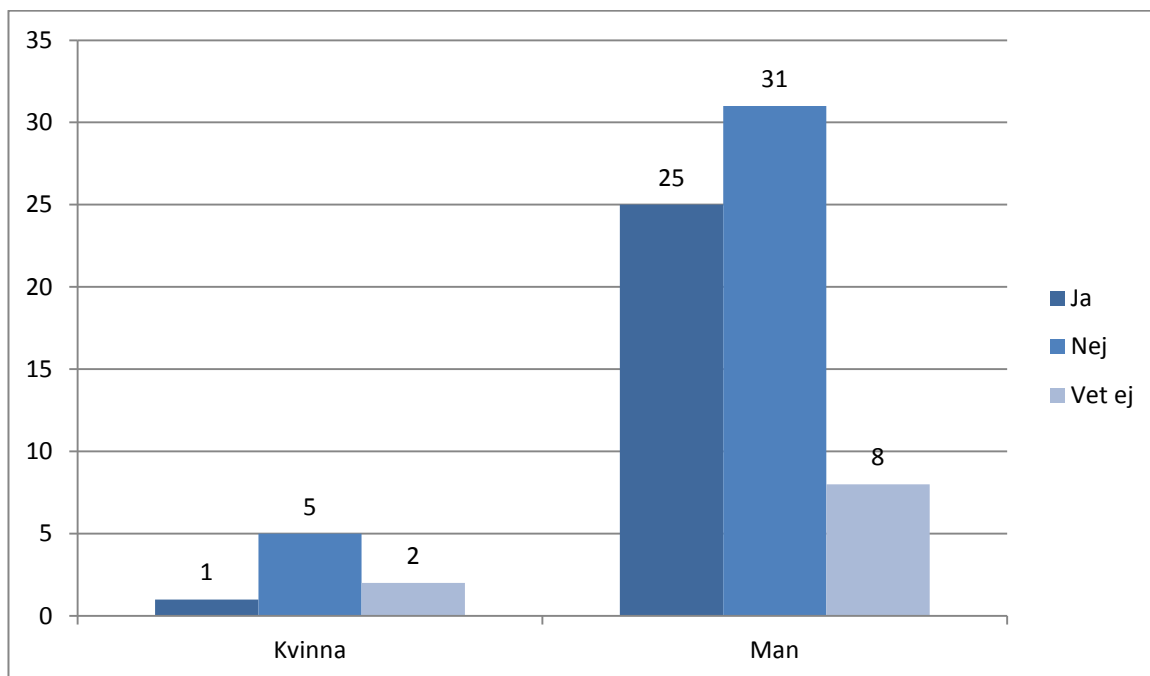
Figur 8. Jämförelse av målgruppens behov av insatser de senaste fem åren.

Figur 9. Jämförelser senaste fem åren avseende behov av insatser för personer som sover utomhus eller i offentliga lokaler.

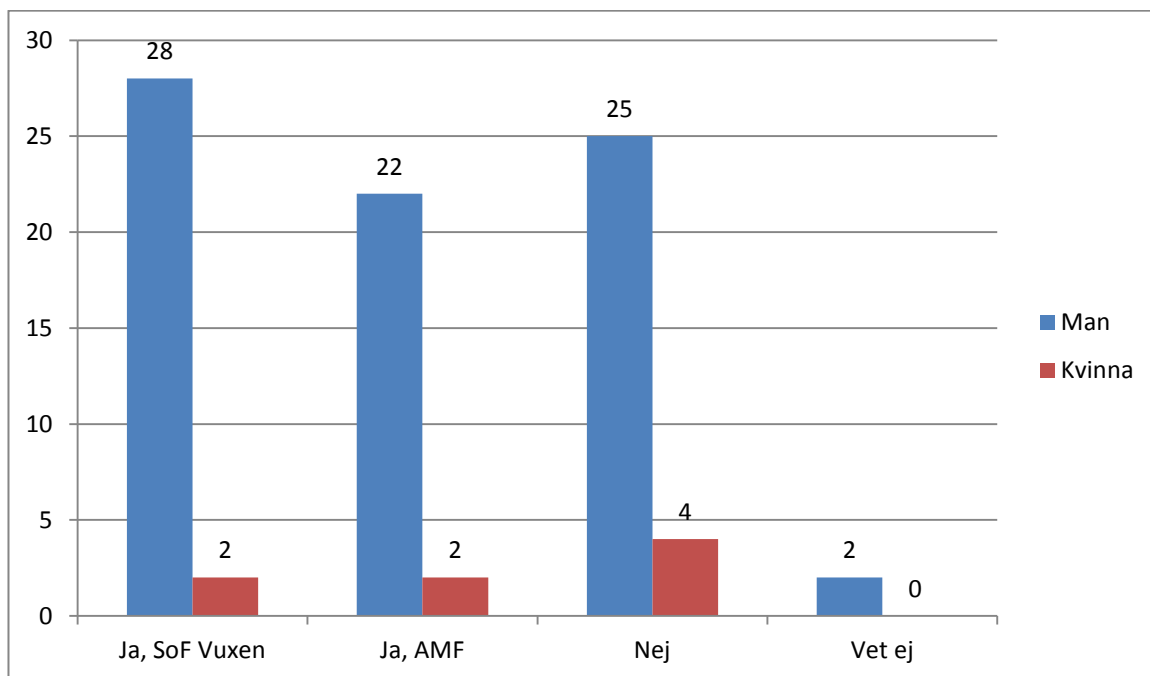
Har personen barn under 18 år

Figur 10. Redovisning av antal personer i målgruppen med barn under 18 år.

Sammanlagt hade 26 personer inom målgruppen barn i ålder mellan 1 år och 18 år gamla. 3 personer bor med barnet/barnen samt 5 personer har umgänge med sina barn. De personer som uppgetts bo med barnet/barnen var inrapporterade av Arbetsmarknadsförvaltningen och var enbart i behov av boende.

Har personen kontakt med socialtjänsten

Figur 11. Redovisar kontakt med socialtjänsten vilket avser både Socialförvaltningen Vuxenverksamheten samt Arbetsmarknadsförvaltningen.

30 personer redovisas ha kontakt med SoF Vuxenverksamheten, 12 av dem hade en pågående stöd- eller behandlingsinsats. Ytterligare 14 personer hade erbjudits insatser och 4 personer redovisas ej ha erbjudits insatser.

Hemlöshetskartläggning 2016

1. Enkäten besvaras av personal:
SOF Vuxen	☐
AMF	☐
Hemlösas Hus	☐
RIA – Hela människan	☐
PO Skåne	☐
Värmestugan Helsingborg	☐
2. Har personen svenskt medborgarskap?
Ja	☐
Nej	☐
Vet inte	☐
3. Folkbokföringskommun
Helsingborg	☐
Annan	☐
Vet ej	☐
4. UNO-kod:
Initial förnamn	_____
Initial efternamn	_____
Födelseår	_____
Födelsedag	_____
5. Kön:
Kvinna	☐
Man	☐
6. Aktuell boendesituation v.3
Tillfälligt boende (ordnas en natt i taget)	☐
Utomhus/offentliga utrymmen	☐

Sedan vilket datum har personen haft denna boendesituation?_____

7. Behov av insatser (ett alternativ)
Endast boende	☐
Missbruksbehandling	☐
Psykisk ohälsa	☐
Fysisk ohälsa	☐
Psykisk & fysisk ohälsa	☐
Missbruk & psykisk ohälsa	☐
Missbruk & fysisk ohälsa	☐
Psykisk & fysisk ohälsa & missbruk	☐
Övrigt, _____	☐

8. Har personen behov av försörjningsstöd?
Ja	☐
Nej	☐
Vet inte	☐

9. Har personen barn under 18 år?
Ja	☐
Nej	☐
Vet inte	☐

Vid svar ja på fråga 9:

Antal barn	_____
Ålder på barnen	_____

10. Bor barnet med föräldern?
Ja	☐
Nej	☐
Vet inte	☐

Vid svar nej på fråga 10:

Träffar föräldern sitt/sina barn?

Ja	☐
Nej	☐
Vet inte	☐

11. Har personen kontakt med socialtjänsten?

- Ja, SOF Vuxen
- Ja, AMF
- Nej
- Vet inte

Vid svar ja om kontakt med SOF Vuxen på fråga 11:

Har personen pågående stöd/behandlingsinsatser från SOF Vuxen?

- Ja
- Nej
- Vet inte

Vid svar nej om pågående stöd/behandlingsinsatser finns:

Har personen erbjudits insatser från SOF Vuxen?

- Ja
- Nej
- Vet inte

Tack för Din medverkan!

